

DECIZIE

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial
Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orășenesc Căușeni, intervenient
accesoriu Corina Repeșciuc, cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva încheierii din 6 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a restituit cererea de apel depusă de Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de
Stat,

c o n s t a t ă :

La 22 august 2017 Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului orășenesc Căușeni, intervenient
accesoriu Corina Repeșciuc, cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin hotărârea din 24 octombrie 2017 a Judecătoriei Căușeni, sediul central,
acțiunea depusă de Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat s-a respins ca
fiind tardivă.

La 26 octombrie 2017 Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a declarat
apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea
hotărârii din 24 octombrie 2017 a Judecătoriei Căușeni, sediul central și pronunțarea
unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat
curs cererii de apel depuse de Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat.

S-a comunicat Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat despre
necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii,
acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile calendaristice, calculate din
momentul recepționării încheierii.

S-a explicat apelantului că în caz dacă nu va lichida neajunsurile indicate în
încheiere în termenul acordat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și,
împreună cu actele anexate, va fi restituită.

Prin încheierea din 18 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit
apelul declarat de Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat.

S-a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

S-a explicat apelantului că restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată în termenul și în modul stabilit, împotriva aceleiași hotărâri, cu același obiect și temeuri, dacă v-a lichida neajunsurile indicate.

Prin decizia din 4 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat.

S-a casat integral încheierea din 18 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Prin încheierea din 6 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat.

S-a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

S-a explicat că restituirea cererii de apel nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată în termenul și modul stabilit a aceluiși apelant, cu cerere de apel împotriva aceleiași hotărâri, dacă v-a lichida neajunsurile.

La 24 septembrie 2018, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 109), Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a declarat recurs împotriva încheierii din 6 septembrie 2018, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că nu a fost înștiințat despre a locul, data și ora ședinței de judecată, în conformitate cu prevederile art. 102 alin. (1), (6), (7) și 105 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Totodată, consideră că soluția adoptată prin încheierea contestată este ilegală deoarece nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CEDO.

A menționat că instanța de apel greșit a restituit apelul motivând că Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat urma să înlăture neajunsurile menționate în încheierea din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău în termen de 10 zile, începând cu data de 4 iulie 2018, având în vedere că de la această dată procesul a fost reanimat, deoarece Oficiul teritorial Căușeni a recepționat copia deciziei din 4 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție la data de 13 iulie 2018 și, respectiv, din această dată urma a fi calculat termenul de 10 zile pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii contestate a fost expediată în adresa participanților la proces la 7 septembrie 2018 (f.d. 101, 102), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurent lipsește.

Din aceste considerente, Colegiul consideră că recursul declarat la 24 septembrie 2018 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

Conform art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică: motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea de apel dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Art. 110 din Codul de procedură civilă statuează că, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Din interpretarea prevederilor legale enunțate, este de înțeles că apelanților li se acordă un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate în încheiere, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, în speță, restituirea cererii de apel.

La caz, din materialele dosarului rezultă că, la 24 octombrie 2017 Judecătoria Căușeni, sediul central, a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești pe cauza dată.

La 25 octombrie 2017 Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe. (f.d. 35)

Prin încheierea din 28 noiembrie 2017, în temeiul art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel nu a dat curs cererii de apel și a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul și probele invocate în susținerea apelului, acordându-i pentru aceasta un termen de 10 zile calendaristice calculate de la data recepționării încheierii.

Totodată, instanța a explicat apelantului că în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită. (f.d. 43-verso)

Prin încheierea din 18 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat și s-a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate, dat fiind faptul că Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat nu s-a conformat indicațiilor instanței și nu a înlăturat neajunsurile cererii de apel, expuse în încheierea din 28 noiembrie 2017. (f.d. 53-54 verso).

Prin decizia din 4 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, s-a casat integral încheierea din 18 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel. (f.d. 88-92)

Instanța de recurs a motivat soluția prin faptul că instanța de apel nu a respectat procedura de citare legală a apelantului.

După remitere cauzei spre rejudecare de către instanța de recurs, Curtea de Apel Chișinău, soluționând chestiunea privind punerea pe rol a cererii de apel declarate de Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, dat fiind faptul că apelantul nu a lichidat neajunsurile indicate în încheierea din 28 noiembrie 2017, care, la fel, au fost reflectate și în încheierea din 18 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și decizia din 4 iulie 2018 a Curții Supreme de Justiție, în baza art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 6 septembrie 2018, Curtea de Apel Chișinău a restituit apelantului cererea de apel. (f.d.98-100)

În contextul celor expuse supra, prin prisma normelor sus-citate, în condițiile în care apelantul Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat nu a prezentat apelul motivat în termenul limită acordat de instanța de apel, instanța de recurs consideră concluzia instanței privind restituirea apelului, ca fiind întemeiată.

Or, în circumstanțele stabilite, indicațiile expuse în actul de dispoziție a instanței de judecată, în scopul înlăturării neajunsurilor, sunt obligatorii pentru participanții la proces, ultimii având obligația de a le executa în termenul stabilit și în volum deplin. Termenul acordat de instanța de apel întru înlăturarea neajunsurilor ce au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel, este unul imperativ.

Încheierea din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a comunicat despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate, nu a fost contestată cu recurs, conform art. 368 alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare la data emiterii încheierii).

În acest sens, Colegiul este îndreptățit să conchidă că instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel depusă de Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, pe motiv că nu a înlăturat neajunsurile în termenul limită stabilit prin încheierea irevocabilă din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

Totodată, în speță prezintă relevanță și prevederile art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Recurentul nu a demonstrat prin probe plauzibile că a fost în imposibilitate de a cunoaște despre necesitatea lichidării neajunsurilor cererii de apel.

Respectiv, nu pot fi reținute drept motiv de neprezentare a apelului motivat argumentele recurentului precum că nu a fost înștiințat despre locul, data și ora ședinței de judecată, dat fiind faptul că aceste motive nu constituie temei de neexecutare a încheierii instanței de apel în termen.

Colegiul subliniază că aceste argumente indică direct la abuzul recurentului de drepturile sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural.

Totodată, Colegiul consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că prin restituirea cererii de apel i se îngrădește dreptul de acces la justiție, deoarece din materialele cauzei rezultă că instanța de apel a creat condițiile necesare prevăzute de legislația națională și de cea internațională, asigurându-i apelantului posibilitatea de a-și valorifica efectiv drepturile sale procesuale.

Colegiul reține că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea dreptului de acces la

justiție, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

Soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Colegiul menționează că în conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, Colegiul notează că, Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, declarând la 25 octombrie 2017 apel nemotivat, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Având în vedere cele expuse, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea poartă un caracter declarativ și nu constituie temei de admitere a recursului.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul declarat de Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat și de a menține încheierea din 6 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat.

Se menține încheierea din 6 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului orășenesc Căușeni, intervenient accesoriu Corina Repeșciuc, cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Dumitru Mardari